

**Συνέντευξη του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη
στην εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ
και στο δημοσιογράφο Γιώργο Καρελιά**

Ο Κώστας Σημίτης είναι επίμονος άνθρωπος. Αν πιστεύει κάτι, είναι ικανός να το επαναλαμβάνει μονότονα σε όλες τις ομιλίες και συνεντεύξεις του κι ας γίνεται, μοιραία, βαρετό. Δεν πιστεύει στις «μαγικές» ή «εντυπωσιακές» κινήσεις. Είναι πεπεισμένος ότι στο τέλος θα κριθεί από το σύνολο του έργου που επιτέλεσε. Το λέει κατηγορηματικά και στη σημερινή συνέντευξή του στην «Ελευθεροτυπία», με αφορμή την ανάληψη της ευρωπαϊκής προεδρίας από τη χώρα μας. Αυτή την ώρα ο Πρωθυπουργός συναντάται με τον Ρομάνο Πρόντι και το σύνολο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Όμως, δεν θεωρεί ότι η άσκηση της προεδρίας είναι αρκετή για την πολιτική ανάκαμψη του ΠΑΣΟΚ. Τη βλέπει μόνο ως «ένα σημαντικό λιθάρι» στο δρόμο που έχει να διανύσει η χώρα για να γίνει πιο ανταγωνιστική διεθνώς. Και ποια είναι η «συνταγή» για την πολιτική ανάκαμψη; Η ολοκλήρωση του κυβερνητικού έργου, πιστεύει. «Στόχος μου είναι να κάνω ορατό στους συμπολίτες μας πού ήμαστε και πού φτάσαμε μέσα σε μια τετραετία», λέει με έμφαση.

Ο κ. Σημίτης προσδιορίζει τους μεγάλους στόχους της ελληνικής προεδρίας, που ήδη άρχισε:

- α)** Να ολοκληρώσει τη διαδικασία της διεύρυνσης με την υπογραφή στην Αθήνα των Πράξεων Προσχώρησης των δέκα νέων χωρών, μεταξύ των οποίων είναι και η Κύπρος. Και δεν χάνει την ευκαιρία να επαναλάβει ότι η σημερινή συγκυρία ευνοεί την αναζήτηση λύσης και στο πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου. «Η λύση είναι εφικτή» λέει χαρακτηριστικά.
- β)** Να συμβάλει στην καταπολέμηση της ύφεσης που πλήττει τις ευρωπαϊκές χώρες. «Η Ευρώπη -λέει- έχει σήμερα έλλειμμα επιχειρηματικότητας και ανάγκη για επενδύσεις. Και η ελληνική προεδρία θα εστιάσει το ενδιαφέρον της στις πρωτοβουλίες για τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων και στην επέκταση των δικτύων μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών». Παράλληλα, θα επιδιώξει να προωθήσει οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις με στόχο την αύξηση των θέσεων απασχόλησης.
- γ)** Να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούνται από τα κύματα των μεταναστών. Πρέπει -λέει- να ενσωματωθούν όσοι φιλοξενούνται στις ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και να ελεγχθούν τα σύνορα, διότι περαιτέρω διόγκωση του φαινομένου «δεν μπορούν πια να την αντέξουν οι κοινωνίες».
- δ)** Να διαμορφώσει μια κοινή ευρωπαϊκή θέση απέναντι στην πιθανή πολεμική εμπλοκή στο Ιράκ. Μάλιστα, τονίζει ότι η εμπλοκή αυτή δεν

πρέπει να αναστείλει τη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων για την αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων της ηπείρου μας (ύφεση, ανεργία, έλεγχος της μετανάστευσης).

Η συνέντευξη του Πρωθυπουργού έχει ως εξής:

1. Γιατί αυτή η Προεδρία είναι σημαντικότερη από τις προηγούμενες τρεις που άσκησαν ελληνικές κυβερνήσεις;

Από το 1994, χρονιά της τελευταίας ελληνικής προεδρίας, μέχρι σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αλλάξει θεαματικά. Η ΟΝΕ είναι το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα των αλλαγών. Η κλίμακα των προβλημάτων είναι σήμερα πολύ διαφορετική.

Με τις αποφάσεις της Κοπεγχάγης ξεκινά το τελευταίο στάδιο του μεγαλύτερου μέχρι σήμερα εγχειρήματος διεύρυνσης της Ένωσης. Ενός εγχειρήματος με ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά, την ενσωμάτωση πλειάδας χωρών που ανήκαν μέχρι πρότινος στον χώρο του υπαρκτού σοσιαλισμού αλλά και έχουν βιοτικό επίπεδο αισθητά κατώτερο εκείνου της Ένωσης. Η Ελληνική Προεδρία πρέπει να οδηγήσει το εγχείρημα στην υπογραφή των Πράξεων Προσχώρησης των δέκα χωρών στην Ένωση. Αυτό σημαίνει τη ρύθμιση όλων των θεμάτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες της Κοπεγχάγης. Σημαίνει τη συνέχεια δηλαδή και την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

2. Σημαίνει αυτό νέα διαπραγμάτευση για την Κύπρο;

Όχι βέβαια. Η ένταξη αποφασίστηκε. Άλλα χρειάζεται εγρήγορση. Το Κυπριακό παραμένει ανοιχτό. Πρέπει να αποφύγουμε σκοπέλους. Και πρέπει να διατηρηθεί η δυναμική της Κοπεγχάγης για την αναζήτηση λύσης. Η λύση είναι εφικτή.

3. Η διεύρυνση είναι το μόνο κεντρικό θέμα αυτής της Προεδρίας;

Κάθε άλλο. Και τα άλλα θέματα που μας απασχολούν διαφοροποιούν αυτή την Προεδρία από άλλες Προεδρίες. Ζούμε σε μια δύσκολη, επώδυνη παγκόσμια συγκυρία οικονομικής ύφεσης. Ανακόπτει ρυθμούς ανάπτυξης, δυσχεραίνει εθνικές οικονομίες ν' ανταποκριθούν στα κριτήρια του συμφώνου σταθερότητας, οξύνει κοινωνικά προβλήματα. Η Ευρώπη δεν μπορεί να υπομένει χωρίς αντίδραση αυτήν την εξέλιξη. Πρέπει να δράσουμε με πολιτικές ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας, με πολιτικές που θα διασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή. Να καταπολεμήσουμε την ύφεση. Θα συζητήσουμε γι' αυτά στην ανοιξιάτικη Σύνοδο Κορυφής.

Βρισκόμαστε παράλληλα στο μέσο μιας διαδικασίας προβληματισμού για το μέλλον της Ευρώπης. Της προσάπτουν αναποτελεσματικότητα, δυσκαμψία, απόσταση από τα προβλήματα του πολίτη. Μία Ευρώπη των 25 θα πολλαπλασιάσει αυτές τις αδυναμίες. Πρέπει να προλάβουμε, πρέπει να τις υπερβούμε. Όλοι ζητούν ένα νέο μοντέλο οργάνωσης της Ένωσης, πιο δημοκρατικό, πιο αποτελεσματικό, πιο κοντά στον

Ευρωπαίο πολίτη. Η απάντηση στο ερώτημα, πώς επιτυγχάνεται αυτό, όμως διαφέρει ανάλογα με πολιτικές και ιδεολογικές πεποιθήσεις. Όπως διαφέρει και η απάντηση για το πώς η Ένωση αποκτά πιο ισχυρή παρουσία στο διεθνές σύστημα για περισσότερη ειρήνη, συνεργασία, δικαιοσύνη. Εμείς θέλουμε να δώσουμε μια ουσιαστική ώθηση στις συζητήσεις γιατί αν δεν υπάρξουν έγκαιρα απαντήσεις οι 25 θα οδηγηθούν σε παραλυσία.

Θα ήθελα τέλος να αναφέρω ένα κεντρικό θέμα για την Ελλάδα. Έχουμε όλοι την εμπειρία ότι τα μεταναστευτικά ρεύματα ασκούν όλο και μεγαλύτερες πιέσεις στις επιτόπιες κοινωνίες. Χρειάζεται παρέμβαση για να αποτραπούν φαινόμενα ξενοφοβίας και ρατσισμού, καινούριοι θύλακες κοινωνικού αποκλεισμού, ρήγματα στη συνοχή των κοινωνιών που ζούμε. Η Ευρώπη πρέπει να ολοκληρώσει πολιτικές ενσωμάτωσης γι' αυτούς που φιλοξενεί στις χώρες της αλλά και να ελέγχει αποτελεσματικά τα σύνορά της για να αποτρέψει τη πλημμυρίδα των οικονομικών μεταναστών που οι κοινωνίες δεν μπορούν πια ν' αντέξουν. Αυτό είναι το κεντρικό θέμα στη Σύνοδο Κορυφής της Θεσσαλονίκης.

4. Ποια συγκεκριμένα θέματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, που αφορούν και τον 'Ελληνα πολίτη, έχει τη δυνατότητα να προωθήσει η ελληνική προεδρία, μέσα στις συνθήκες ύφεσης που επικρατούν στην Ευρώπη;

Χρειάζεται, πρώτα απ' όλα μια διευκρίνιση. Μια Προεδρία εντάσσεται στο πλαίσιο που έχουν δημιουργήσει οι προηγούμενες Προεδρίες και προπαντός η δουλειά και οι προτάσεις της Επιτροπής. Ο χώρος νέων πρωτοβουλιών δεν είναι απεριόριστος. Δεν μπορούμε για παράδειγμα να καθορίσουμε «ένα νέο όραμα για την Ένωση» ή «μια διαφορετική οικονομική πολιτική» όπως ζητούν μερικοί.

Το στοίχημα για την Ελληνική Προεδρία είναι να προωθήσει αποτελεσματικά οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις για ταχύτερη ανάπτυξη, για περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας στο υπάρχον γενικότερο πλαίσιο της Ένωσης. Η ύφεση μπορεί να ξεπεραστεί εάν είμαστε τολμηροί στις μεταρρυθμίσεις. Αυτό δεν εξαρτάται όμως μόνο από μας. Οι Γερμανοί θα θελήσουν να απελευθερώσουν πόρους; Οι Βρετανοί να συντονιστούν καλύτερα οι οικονομικές πολιτικές;

Η Ευρώπη σήμερα έχει ένα έλλειμμα επιχειρηματικότητας και ανάγκη για επενδύσεις. Στον οικονομικό τομέα συνεπώς η Ελληνική Προεδρία θα εστιάσει το ενδιαφέρον της στις πολιτικές πρωτοβουλίες για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και των μικρών επιχειρήσεων, στην επέκταση των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών, και στην οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής οικονομίας της γνώσης.

Στον κοινωνικό τομέα, το μείζον ζήτημα είναι η αντιμετώπιση του ποσοτικού και ποιοτικού ελλείμματος απασχόλησης στην Ευρώπη. Να προωθήσουμε την αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση για μια πιο δυναμική, αποτελεσματική αλλά και ασφαλή

αγορά εργασίας. Παράλληλα, να δώσουμε ώθηση στις πολιτικές κοινωνικής ένταξης και αποφυγής κοινωνικού αποκλεισμού αλλά και στις κατευθύνσεις για τη μελλοντική βιωσιμότητα και επάρκεια των ασφαλιστικών συστημάτων στην Ευρώπη.

Μπορούμε παρά την ύφεση ή, θα έλεγα, λόγω της πίεσης που δημιουργεί η ύφεση να προωθήσουμε πολιτικές που αφορούν και τους Έλληνες πολίτες.

5. Η αναμενόμενη αμερικανική επίθεση στο Ιράκ πόσο θα δυσχεράνει την άσκηση της προεδρίας; Θα ανατρέψει προγραμματισμούς και επιδιώξεις της; Η Ευρώπη έχει περιθώρια παρέμβασης, ώστε να αλλάξει η διαφαινόμενη πορεία των πραγμάτων;

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει την ουσιαστική εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας από την πλευρά του Ιράκ για να υπάρξει ειρηνική επίλυση της διαφοράς. Αν το Συμβούλιο Ασφάλειας διαπιστώσει ότι το Ιράκ δεν ανταποκρίθηκε στην απόφαση των Ηνωμένων Εθνών, η Ένωση θα διαμορφώσει τη θέση της στα πλαίσια των διεργασιών στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Η παρουσία Αγγλίας, Γαλλίας, Γερμανίας, Ισπανίας στο Συμβούλιο Ασφαλείας παρέχει την δυνατότητα να συνεκτιμήθει η ευρωπαϊκή προσέγγιση. Η Προεδρία θα εργασθεί, ώστε η Ένωση να διαμορφώσει θέση και να έχει παρουσία και επιρροή στις εξελίξεις.

Τα γεγονότα δεν μπορούν να ανατρέψουν τους προγραμματισμούς και τις επιδιώξεις μας στο α' εξάμηνο. Οι προτεραιότητές μας είναι καθοριστικές για να αντιμετωπιστούν τα υπάρχοντα και μελλοντικά προβλήματα. Η καταπολέμηση της ύφεσης, η μείωση της ανεργίας, ο έλεγχος της μετανάστευσης δεν επιτρέπεται να ανασταλούν από μία ενδεχόμενη εμπλοκή στο Ιράκ. Θα ήταν λάθος.

6. Δεν σας φοβίζουν οι διαδηλώσεις που έχουν προαγγελθεί για τη Θεσσαλονίκη και τις άλλες πόλεις; Μήπως εμποδίσουν την «καλή εικόνα» που επιδιώκει το ΠΑ.ΣΟ.Κ.;

Η Προεδρία δεν είναι υπόθεση αποκλειστικά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ή της κυβέρνησης. Το κύρος και η εικόνα της χώρας αφορά όλους. Όλοι μπορούν να κερδίσουν, όλοι μπορούν να χάσουν. Γι' αυτό τόσο η νεοδημοκρατική πρωτοτυπία της «σκιώδους Προεδρίας» όσο και οι φωνές για κινητοποίηση κατά της κυβέρνησης αποπνέουν τον επαρχιατισμό πολιτικών κοτζαμπάσηδων. Βλέπουν το δικό τους δέντρο και όχι το δάσος. Με όσους θέλουν να εκδηλώσουν την αντίθεσή τους σε φαινόμενα της σύγχρονης κοινωνίας, όπως η παγκοσμιοποίηση ή οι κοινωνικές ανισότητες, θα συζητήσουμε. Ο κάθε Έλληνας πολίτης είναι ελεύθερος να διαδηλώνει τις απόψεις του. Όπως είναι υποχρεωμένος να σέβεται τις ελευθερίες, τα δικαιώματα των άλλων πολιτών και τους κανόνες της δημοκρατίας.

7. Πιστεύετε ότι η άσκηση της προεδρίας αποτελεί ένα καλό εφαλτήριο και για την πολιτική ανάκαμψη της κυβέρνησης και του ΠΑ.ΣΟ.Κ.;

Βλέπω τα πράγματα κάπως διαφορετικά. Στόχος μου είναι στο τέλος της τετραετίας να ολοκληρώσουμε ο, τι έχουμε δεσμευθεί ως κυβέρνηση. Να κάνω ορατό στους συμπολίτες μας πού ήμασταν και πού φθάσαμε μέσα σε μια τετραετία. Πόσο προχώρησε η Ελλάδα και η Ελληνική κοινωνία σ' ένα μεγάλο εγχείρημα που διαρκώς ολοκληρώνεται και ανανεώνεται. Η Προεδρία μας θα είναι ένα σημαντικό λιθάρι στον δρόμο για μια πιο ισχυρή Ελλάδα, πιο ανταγωνιστική, με διεθνή αναγνώριση. Αν κάνουμε τη δουλειά μας σωστά, η «ανάκαμψη» θα έρθει από μόνη της.